

2397

243

lh-70

1858

3
05-20

0010

24

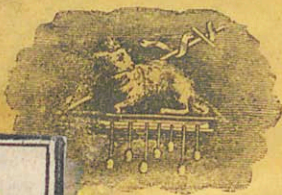
ԱՌՍՁԻՆ ԿԱՆՈՆ

ՍԱՂՄՈՍԻ

Բաժանեալ ի հեղեակս ի պէտս դեռախարժից :

Ի լոյս ընծայեալ ի ձեռն Կարապետ Վարդապետի
Շահնազարեանց, միաբանի սրբոյ Էջմիածնի :

Ի պատրիարգութեան Կոստանդնուպօլսոյ Տ. Տ.
ՅԱԿՈԲԱՅ Ամենապատիւ Արք Եպիսկոպոսի :

243
—
Վ-70

ՓԱՐԻՉ ՌՅԷ : B 2001

Ի գործատան Կ. Վ. Շահնազարեանց :

1007895

1007895

243

(52)

Պ-70

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՆՈՆ

Կ. ՍԱՂՄՈՍԻ

Բաժանեալ ի հեզեկայս ի պէտս ղեռախարժից :

Ի լոյս ընծայեալ ի ձեռն Կարապետ Վարդապետի
Շահազարեանց՝ միաբանի սրբոյ Էջմիածնի :

1858 Փ.Ա.Ր.Ի.Զ. ՌՅԷ :

Ի գործատան Կ. Վ. Շահազարեանց :

36538 4.1.

20203-60

2053
40

С. ПЕТЕРБУРГ
ИЗДАТЕЛЬСТВО
СВЯТЫХ ПИСАНИЙ
1903

Գ Ի Բ Փ

ՍԱՂՄՈՍԱՑ ԴԱԻԹԻ

ՍԱՂՄՈՍ Ա.

Երա նեալէ այր որ ոչ գը նայ ի խոր հուր դըս
ամ բն բըշ տայ . ի ճա նա պար հի մե զաւո բայ
նա ոչ ե կայ, եւ յա թո ոըս ժան տից ոչ նըս տաւ :

Այլ յօ բէ նըս տեա ոըն են կամք նո բա, եւ յօ
բէ նըս նո բա խոր հեւ ցի նա ի տըւէ եւ ի դի շեբի.
եւ ե դի ցի նա որ պէս ծառ որ տըն կեալ է ի գը-
նա ցըս ջուրց :

Որ բզ պը տուղ իւր ի ժա մու տա ցէ, եւ տե բեւ
նո բա մի թա փեւ ցի . եւ զա մե նայն գոր ինչ ա-
բաա ցէ, յա ջո դեւ ցի նը մա :

Ոչ այս պէս են ամ բա բիշտը, եւ ոչ այն պէս .
այլ որ պէս բզ փո շի գոր հօ սէ հօղմ ի վե բայ ե-
բե տայ երկ բի : Ասան այ սո բիկ ոչ յա բի ցեն
ամ բա բիշտը ի դա տաա տան, եւ ոչ մե զաւորը ի
խոր հուր դըս սը դա բոց :

Քան զի ճա նա չէ Տէր ըզ ճա նա պար հըս ար,
դա բոյ. ճա նա պարհը ամ բա բըշ տայ կո բի ցեն:

ՍԱՂՄՈՍ Բ.

Ընդ է՞ր խը ոռ վե ցան հե թա նոսք, եւ ժո զո,
վուրդը խոր հե ցան ի սը նո տիա :

Յան զի ման ե ղեն թա դա ւորք երկ բի, եւ իշ,
խանք ժո զո վե ցան ի մի ա սին վա սըն տեա ոըն
եւ վա սըն օ ծե լոյ նո բա :

Խը զես ցո՛ւր ըզ կա պա նըս նո ցա, եւ ըն կես,
ցո՛ւր ի մէնջ ըզ լուծ նո ցա :

Բը նա կեա ըն յեր կի նըս ծի ծա ղես ցի ըզ նո,
բօք, եւ Տէր ար հա մար հես ցէ ըզ նո սա :

Յայն ժամ խօ սես ցի ընդ նո սա բար կու թեամբ
իւ բով, եւ սըբտ մը տու թեամբ իւ բով խը ոռ վե,
ցուս ցէ ըզ նո սա :

Ես կա ցի թա դա ւոր ի նը մա նէ ի վե բայ լե,
բին Սի օ նի սըբ բոյ նո բա՝ ի սլատ մեւ ըզ հը բա,
մա նըս տեա ոըն :

Տէր ա սայ ցիա՝ որ զի իմ ես դու, եւ ես սյս օր
ծը նայ ըզ քեզ :

Խընդ բեա՛ յի նէն, եւ տայ քեզ ըզ հե թա նո սըս
ի ժա ոան գու թիւն, եւ իշ խա նու թիւն քեզ ընդ
ա մե նայն ծա գըս երկ բի :

Հով ուես ցես ըզ նո սա դա ւա դա նու եր կա,

թեաւ, եւ որ պէս զա նօթ բըր տի փըչ բես ցես ըզ
նո սա :

Արդ թա դաւորք՝ զայս ի միտ առէք . եւ խը-
րատե ցա բո՛ւք ա մե՛նե քեան՝ ոյք դատէք զեր կիր:

Մառա յե ցէ՛ք տեառն եր կիւ ղիւ, եւ ցըն ծա-
ցէ՛ք առա ջի նո բա դո զու թեամբ :

Ըն կա լա բո՛ւք ըզ խը բատ նո բա ղի մի բար-
կաս ցի Տէր, եւ կո բըն չի ցիք ի ճա նա պար հա ցըն
ար դա բու թեան ,

Ի ժա մա նա կի յոր ժամ բոր բո քես ցի բար կու-
թիւն նո բա :

Ե բա նի՛ ա մե՛նե ցուն ոյք յու սա ցեալ են ի Տէր:

ՍԱՂՄՈՍ Գ.

Տէր՝ զի՞ բա զու՛մ ե ղեն նե ղիչք իմ, եւ բա-
զու՛մք յա բեան ի վե բայ իմ :

Բա զու՛մք ա սէ ին զանձ նէ իմ մէ թէ չիք փըր-
կու թիւն սո բա առ Աստ ուած իւր :

Այլ դու Տէր՝ օգ նա կան իմ ես, փառք իմ եւ
բարձ բա ցու ցիչ գըլ խոյ ի մոյ :

Չայ նիւ ի մով ես առ Տէր կար դա ցի, եւ լը ւա-
ինձ ի լեռ նէ սըր բոյ իւր մէ :

Ես նըն ջե ցի եւ ի քուն եղէ . զար թեայ, եւ Տէր
ըն դու նե լի իմ է :

Ոչ եր կեայց ես ի բիւ բաւոր զօրաց նոցա ոյք շուրջնա կի սպա տեալ, սպա շաբեալ սպա հէին զիս:

Արի Տէր՝ եւ փրոր կեան զիս Աստուած իմ՝ զի դու հաբեր զա մե նե սեան ոյք էին ընդ իս թըշնա մու թեամբ ի տաբա սար տուց՝ եւ զա տա մու նըս մե զաւորաց փրըշ բես ցես :

Տեսաւ նըդ է փրոր կու թիւն, ի վեբայ ժո զո վըրդեան քոյ օրհնու թիւն քո :

ՍԱՂՄՈՍ Դ.

Ի կարգալ ի մում լըւար ինձ Աստուած՝ ըստ արդարութեան . ի նե զու թե նէ ինձ ան դո ըըր աբաբեր . ո զոր մեան ինձ եւ լըւար ա զօ թից ի մոց: Որ դիբ մարդ կան՝ մին չեւ յե՞րբ էք խըստա սիրտք. ընդ է՞ր սիրէք ըզ նան բու թիւն, եւ խընդ բէք ըզ սը տու թիւն :

Ծա նե բու՛ք զի ըս քան չե լիս աբար Տէր սըրբոյ իւրում . եւ Տէր լըւի ցէ ինձ ի կարգալ ի մում առ նա : Բար կա նայք եւ մի մե զան չէք . զոր ինչ ա սէք ի սիրտըս ձեր, յան կո զի նըս ձեր զըզ ջաւցա բու՛ք :

Մա տու ցէք սպա տաբա զըս արդարութեան, եւ յու սա ցա բու՛ք ի Տէր : Բա զումք ա սէին թէ ո՛ր ցուց ցէ մեզ ըզ բաբու թիւն Տեսաւ ոքն . նը շաւ

Նեցառ առ մեզ ըցա ե ըն սաց քոց, եւ ե տուր ուրախ խաթ թիւն սըր տից մե քոց :

Ի պըտա զոց ցո ըն նոց, գինն լոց ե ձի թոյ իւրեանց իը ցու ցեր ըզ նո սա :

Խա զա զու թեամբ յայս եւ ի սոյն նըն ջես ցուք եւ զար թի ցուք . գի զու Տէր՝ մի սոյն ա ուան ձին յու սով բո բը նա կե ցու ցեր ըզ մեզ :

ՍԱՂՄՈՍ Ե.

Բա նից ի մոց ուն կըն դիր Տէր՝ ե ի միտ առ զազազակ իմ :

Նա յեա՛ ի ձայն ա զո թից ի մոց թա զա լոր իմ եւ Աստ ուած իմ :

Ես ըզ քեզ ա զա չեմ Տէր՝ ընդ ա ուա լօ տըս իը լի ցես ձայ նի ի մում . ընդ ա ուա լօ տըս պատրաստ եղէց յան զի ման լի նեւ առ քեզ :

Ոչ թէ զու Աստ ուած՝ կա միա զա նօ ըէ նու թիւն, եւ ոչ բը նա կինն առ քեզ չարք : եւ ա նօ ըէնք մի բը նա կես ցին ա ուա ջի ա չաց քոց :

Ա տե ցեր զայ նո սիկ ոյք զոր ծեն զա նօ ըէ նու թիւն . կո բու սա նես զա մե նե սեան ոյք խօ սին ըզ սուտ :

Չայր ա բիւ նա հեզ եւ ըզ նեն զա լոր սիղծ առ նես զու Տէր՝ այլ ես ըստ բա զում ո զոր մու թեան բում մը տից ի տունն բո, եւ եր կիր սրա զից ի տա

ճար սուրբ քո եր կիւ զիւ քո : Տէր՝ ա ուաջ նոր դեա
ինձ յար դա բու թեան քում . վա սըն թըշ նա մեայ
ի մոյ ու զիղ ա բա ա ուա ջի իմ՝ ըղ ճա նա պար
հըս քո :

Զի ոչ գոյ ի բե բա նըս նոյա ճըշ մար տու թիւն
եւ սիրտք նո ցա նան բա ցեալք են :

Որ պէս գե բեղ մանք բայ են կո կորդք նո ցա, և
լեզ ուօք իւր եանց նեն դաւ տրք և դեն :

Դա տեա՛ ըղ նո սա Աստ ուած՝ զի անկ ցին ի
խոր հըր դոյ սըր տից իւր եանց . ըստ բա զում ամ
բա բըշ տու թեան նո ցա մեր ժեա՛ ըղ նո սա զի
դառ նա ցու ցին ըղ քեղ :

Ու բա՛խ լի ցին ա մե նե քեան ոյք յու սա ցեալ
են ի քեղ . յաւ ի տեան ցըն ծաս ցե՛ն , եւ բը նա
կես ցիս դու ի նո սա :

Պար ծես ցին ի քեղ սի բե լիք ան ուան քո, զի
օրհ նես ցես դու զար դա բըն . Տէր՝ որ պէս զի նու
հա ճու թեամբ քո պը սա կե ցեր ըղ նո սա :

ՍԱՂՄՈՍ Զ.

Տէր՝ մի՛ սըրտ մը տու թեամբ քով յան զի մայներ
զիս, եւ մի՛ բար կու թեամբ քով խը բա տեր զիս :

Ո շոր մեա՛ ինձ Տէր՝ զի հիււ անդ եմ ես . բը ժըշ
կեա՛ զան ճըն իմ՝, զի խը ոո վե ցան ոս կերք իմ :

Ան ճըն իմ յոյժ խը ոռ վե ցաւ, եւ դու Տէր՝ մինչեւ յե՞րբ :

Դարձ Տէր՝ եւ փըր կեա՛ս զան ճըն իմ, կե ցո՛ գիտ Տէր՝ ըստ ո զոր մու թեան քում :

Զի ոչ որ է որ ի մա հու յի շէ ըզ քեզ կամ ի գը ժո խըս խոս տո վան առ նի ցի առ քեզ :

Վաս տա կե ցոյ կս ի հե ծու թեան ի մում, լըւա ցի զա մե նայն գի շեր ըզ մա հի ճըս իմ, եւ արտասա ուօք ի մովք զան կո գի նըս իմ թա ցի :

Խը ոռ վե ցաւ ի սըրտ մը տու թե նէ ա կըն իմ, եւ մա շե ցոյ կս ի վե բոյ ա մե նայն թըշ նա մեայ ի մոյ :

Ի բոյ կա ցէք յի նէն ա մե նե քեան ոյք դոր ծէք զա նօ բէ նու թիւն :

Լըւաւ Տէր ձոյ նի լա լոյ ի մոյ, լըւաւ Տէր աղօ թից ի մոյ, եւ Տէր ըզ խըն գըր ուա ծըս իմ ընկա լաւ :

Ա մա շեա ցե՛ն եւ խը ոռ վեա ցի՛ն յոյժ ա մե նայն թըշ նա միք իմ, դարձ ցին յե տըս եւ ա մա շեա ցե՛ն յոյժ, վաղ վա զա կի եւ խը ոռ վեա ցին :

ՍԱՂԻՐՈՍ Է.

Տէր Աստ ուած իմ՝ ի քեզ յու սա ցոյ, փըր կեա՛ս գիտ, եւ յա մե նայն հա լած չոյց ի մոյ ապ բե ցո՛ գիտ :

Գուցէ երբէք յա փրշ տա կիցէ որ պէս առիւծ զան ճըն իմ. ոչ որ իցէ որ փըր կիցէ, եւ ոչ այն որ ապրեցուցա նիցէ :

Տէր Աստուած իմ՝ թէ աբա ըի զայս, եւ թէ իցեն ա նօրէ նու թիւնք ի ձեռքս իմ :

Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ ոյք հատուցին ինձ չար, անկեայց եւ ես ի թրշ նա մեայց ի մոյ ընդու նայն :

Հաբա ձեռցէ ապա թրշ նա մին զան ճըն իմ. հասցէ եւ կոխեսցէ յերկիր ըզկեանքս իմ, եւ ըզփառքս իմ ի հողքը նա կեցուցցէ :

Արի՛ Տէր՝ բարկու թեամբքով, եւ բարձր լեր ի ըստ պառի թրշ նա մեայց ի մոյ :

Զարթիր Տէր Աստուած իմ՝ ի հըրամա նքսքո զոր պատուի բեցեր, եւ ժողովք ժողովք զոյ շուրջ եղիցին ըզբեւ :

Ասըն այսոցիկ ի բարձու նքս դարձ Տէր՝ եւ Տէր դատէ ըզժողովք զքս իւր :

Դատաբա ինձ Տէր՝ ըստ արդարու թեան ի մում, եւ ըստ ամբը ծու թեան ի մում որ յիս :

Կատարեսցին շարիք ի վեցայ մեղաւորաց, եւ յաջողեսցես զուարդաբոյ :

Որքննէ ըզսիրտըս եւ զեբի կամունքս Աստուած արդար՝ յիւրաւի է ինձ օգնու թիւն յԱստուծոյ որ ապրեցուցանէ զայնոցիկ ոյք ուղիղ են սըրտիւք :

Աստուած՝ դատաւոր արդար, հը զօր և երկայն

նա միտ , որ ոչ ա ծէ ըզ բար կու թիւն իւր զօր հա-
նա սրազ :

Ա սրա թէ ոչ դառ նայր առ նա , ըզ սուր իւր սը-
րեալ է , եւ զա զե գըն իւր լա բեալ , եւ ի նը մա
սրատ բառ տեալ է զա նօ թըս մա հու , եւ ըզ նե տըս
իւր սց բե ցե լալը է գոր ծեալ :

Ա հաւա սիկ երկ նեայ զա նօ բէ նու թիւն . յը-
զա ցաւ ըզ ցաւ լըս , եւ ծը նաւ զա նի բաւու թիւն :

Գու բըն զոր փո բեայ եւ պե զեայ , ի նոյն անկ-
ցի ի խոր խո բատ զոր եւ գոր ծեայ :

Դարձ ցի՛ն ցաւք ի գը լուխ նո բա , եւ ի վերայ
զա զա թան նո բա ա նօ բէ նու թիւնք իւր իջ ցեն :

Խոս տո վան ե զէց Տեա ոըն ըստ տր զա բու-
թեան նո բա , եւ սաղ մոս ա սա ցից ան ուան Տեա-
ոըն բարձ բե լոյ :

ՍԱՂՄՈՍ Ը.

Տէր Տէր մեր՝ զի՞ ըս քան չե լի է ա նուն քո ի վե-
րայ ա մե նայն երկ ըի : Համ բար ճաւ մեծ վա յեւ-
չու թիւն քո ի վերոյ քան զեր կի նըս . ի բե բա նոց
ման կանց տը զա յոց եւ ըս տըն դեայց հաս տա տե-
ցեր զօրհ նու թիւն :

Վա սըն թըչ նա մեայ քոց Տէր՝ զի եղծ ցի թըչ-
նա մին եւ հա կա ուա կոր գըն :

Տե սից զեր կի նըս ըզ գոր ծըս մա տանց քոց , ըզ

լու սին եւ զաս տե դրս զո ըրս զու հաս տա տե ցեր :

Ո՞վ է մարդ զի յի շես դու ըզ նա, կամ որ զի մար դոյ թէ այց ինչ ա բաս ցես դու նը մա :

Փոքըր ինչ խո նարհ ա բա բեր ըզ նա քան ըզ հը բեչ տա կըս քո . փա ոօք եւ պատ ոօք պը սա կե ցեր ըզ նա, եւ կա ցու ցեր ըզ նա ի վե բայ ա մե նայն ձե ուս կեր տայ քոյ :

Չա մե նայն ինչ հը նա զանդ ա բա բեր ի ներքոյ ո տից նո բա, ըզ խա շըն եւ զար ջառ եւ զամե նայն ինչ :

Եւ ըս եւ զե բէ վայ բի, ըզ թըու չու նըս երկ նից եւ ըզ ձը կու նըս ծո վու որբ շըր ջին ընդ շաւի դըս ծո վու :

Տէր Տէր մեր՝ զի՞ ըս քան չե լի է ա նուն բո ի վեբայ ա մե նայն երկ բի .

ՍԱՂՄՈՍ Թ.

Քո հա ցայց ըզ քէն Տէր՝ բո լո բով սըր տիւ ի մով . սպատ մե ցից զա մե նայն ըս քան չե լիա քո :

Ու բախ ե դէց եւ ցըն ծա ցայց ի քեզ . սաղ մոս ա սա ցից ան ուան Տեսու նըդ բարձ բերց :

Ի դառ նաղ յե տըս թըշ նա մեայց ի մոց, տը կաբաս ցին եւ կորի ցեն յե բե սայ քոյ :

Արա բեր ըզ դա տաս տա նըս իմ եւ զի բա լու նըս . նըս տար յա թու դա տա լոր ար դա բու թեան :

Սաս տե ցեր ի հե թա նո սըս, եւ կո բեաւ ամբ
րա ըիչ տըն . զան ուա նըս նո ցա ջըն ջե ցեր յա
ւի տեա նըս յա լի տե նից , եւ թըչ նա մւոյն զէն
պա կա սեայ մինչ իս պատ :

Ըզ քա զա քըս ա լե բե ցեր, եւ կո բեաւ յի շա
տակ նո ցա ա զա զա կաւ :

Աստ ուած կայ եւ մը նայ յա լի տեան . պատ
րաստ ա բար զա թոռ իւր ի զա տաս տա նի :

Ինքըն զա տի զաչ խար հըս ար զա բու թեամբ,
եւ ըզ ժո զո վուր զըս իւր ուզ զու թեամբ :

Ե զեւ Տէր ա պա լէն տը նան կի, օգ նա կան ի
նե զու թեան՝ ի զէսլ ժա մա նա կի :

Յու սաս ցին ի բեզ ա մե նե քեան ոյք զի տեն
զա նուն քո . զի ոչ թող ցեա զայ նո սիկ ոյք խընդ
բեն ըզ քեզ Տէր :

Սաղ մոս ա սա ցէք Տեա ոըն որ բը նա կեա լըն
է ի Սի օն . պատ մե ցէք ի հե թա նո սըս ըզ գոր
ծըս նո բա :

Ի խընդ բեչ զա բիւն նո ցա յի շեայ եւ ոչ մո ու
ցաւ Տէր զա զա զա կըս տը նան կայ :

Ո գոր մեա՛ ինձ Տէր՝ եւ տե՛ս ըզ խո նար հու թիւն
խմ՝ ի թըչ նա մեայ ի մոց, ո բար ձըր ա բա բեր
զիս ի զը բանց մա հու :

Որ պէս պատ մե ցից զա մե նայն օրհ նու թիւ
նըս քո ի զը բու նըս զըս տեր Սի օ նի, եւ ցըն
ծա ցայց ի վըր կու թեան քում :

Ընկ լան հե թա նուք յապա կա նու թեան իւր .

եանց զոր ա բա բին . եւ ո բո դայթ զոր թա-
գու ցին առ ցէ զո տըս նո ցա :

Ճա նա չի Տէր յառ նեւ ըզ դա տաս տա նըս
խւր . եւ ի գոր ծըս ձե ոաց իւր եանց կա պես ցին
մե զաւ ւորք :

Գարձ ցին մե զաւ ւորք անդ բէն ի զը ժո խըս,
եւ ա մե նայն հե թա նոսք որք մո ոա ցան զԱստ-
ուած :

Ոչ իա սրտ մո ոա նայ Տէր զաղ քա տըն . համ-
բե բու թիւն տը նան կայ մի կո բի ցէ իա պառ :

Ա բի Տէր՝ եւ մի զօ բաս ցի մարդ . դա տես-
ցին հե թա նոսք ա ոա ջի քո :

Կա ցո՝ Տէր՝ օ բէ նըս զիր ի վե բաց նո ցա , եւ
ժա նի ցեն հե թա նոսք թէ մար զիկ են :

Ընդ է՞ր Տէր՝ կա ցեր ի հե ոաս տա նէ . ան տես
ա բա՝ բեր ի զէսլ նե զու թեան ժա մա նա կի :

Յամ՝ բար տաւ ա նիլ ամ բա բըշ տին այ բի-
աղ բա տըն . ար զեւ ցին ի խոր հուր զըս իւր եանց
զոր եւ խոր հե ցան :

Չի գո վի մե զաւ ւո բըն ի ցան կու թիւն ան ձին
իւ բոյ . որ զըր կէն , եւ նա գո վի :

Իսկ ընդ է՞ր բար կա ցոյց մե զաւ ւո բըն զԱստ-
ուած , ըստ բա զում բար կու թեան իւ բում թէ
ոչ խընդ բի :

Ոչ է Աստ ուած ա ոա ջի ա չաց նորա . պիղծ
են ճա նա պարհք նո բա յա մե նայն ժամ :

Բար ձեալ են ի բաւ ւունք յե բե սաց նո բա . ի

վերայ ա մե նայն թըշ նա մեայ իւրոյ տի բեսցէ :

Ա, սայ ի սըր տի իւրում թէ ոչ սա սանն ցայց յաղգէ յաղգ առանց չաբի :

Ա, նի ծիւք եւ դառ. նու թեամբ եւ նեն գու. թեամբ լի է բե բան նո բա, եւ ի ներ քոյ լեզ ուի նո բա ցաւք եւ վաս տա կըք :

Նըս տի դաբանեալ ընդ մե ծամեծըս ի գաղտ. նիս ըս որա նա նեւ զամ բի ծըն :

Աջք նո բա ի տը նան կըս հա յին . դա բա նի ի գաղտ նիս որ սէս դա ուծ ի մոր տջ իւրում :

Գա բա նի յա վըշ տա կեւ զաղ քա տըն , յա վըշ տա կեւ զաղ քա տըն եւ ճը գեւ ըզ նա :

Յորո գայթ իւր խո նար հե ցուս ցէ ըզ նա, խո նար հես ցի եւ անկ ցի ի տի բեւ իւրում ի վե բայ տը նան կայ :

Չի ա սայ ի սըր տի իւրում թէ մոռ սա ցաւ Աստ ուած, դար ճոյց զե բե սըս իւր զի մի տես ցէ իս սառ :

Արի Տէր Աստ ուած ի՞՞ քա՛ր ճըր ե զի ցի ձեռն քո, եւ մի մոռ սա նար ըզ տը նան կըս :

Իսկ ընդէ՞ր բար կացոյց ամ բա բիշ տըն զԱստ ուած . զի ա սայ ի սըր տի իւրում թէ ոչ քըն նի :

Տե սա նես դու ըզ նա ի ցաւ ըս եւ ի սըրտ մըտու թիւ նըս հա յիս, ի քե՛զ թո զեալ է աղ քա տըն եւ որ բոյն դու ես օգ նա կան :

Խոր տա կես ցի բա զուկ մե դաւո բի եւ չաբի. խընդ բես ցի՛ն մեղք նո բա, եւ եւ նա մի գըտ ցի :

Տէր՝ թա գաւոր յաւի տեա նըս յաւի տե նից .
կո ըի ցե՛ն հե թա նոսք յերկ ըէ նո ըա :

Ըզ ցան կու թիւն տը նան կաց լըւաւ Տէր , ի
պատ ըաս տու թիւն սըր տից նո ցա հա յե ցաւ աւ
կընքո :

Դատ առ նեւ որ ըոյն եւ տը նան կին, զի մի եւ լըս
յաւ եւ զ ցի մարդ ի մե ծա ըա նեւ իւ ըում ի վե ըայ
ե ըե սաց երկ ըի :

ՍԱՂՄՈՍ Ժ.

Ի Տէր յու սա ցայ . ո՞ր պէս ա սի ցէք ցան ճըն
իմ փո փո խեա՛ց ի լե ըի նըս որ պէս ճընճ զուկ :

Ձի ա հա մե զաւորք ըա ըե ցին զա զե զու նըս
իւր եանց . պատ ըաստ ա ըա ըին ըզ նե տըս ի կաւ
պար ճըս, ճը գեւ ընդ խաւար այ նո ցիկ ոյք ու
զիդ են սըր տիւք :

Ձի զոր դու շի նե ցեր նո քա աւե ըե ցին . իսկ
ար զա ըըն զի՞ ա ըար :

Տէր ի տա ճար սուրբ իւ ըում . Տէր յեր կի նըս
յա թոռ իւ ըում :

Աչք նո ըա ի տը նան կըս հա յին, եւ ար տեւաւ
նունք նո ըա քըն նեն զոր զիս մարդ կան :

Տէր քըն նե զար զա ըըն եւ զամ ըա ըիչ տըն .
որ սի ըէ ըզ մե զըս, ա տէ զան ճըն իւր :

Տե զաս ցի ի վե ըայ մե զաւորաց ո ըո գայթ,

հոր եւ ծը ծումք . այս մըր բիկ , բա ծին բա ծա-
կի նո ցա :

Ար դար է Տէր՝ եւ զար դա բու թիւն սի բէ . եւ
զուզ զու թիւն տե սա նեն ե բեսք նո բա :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԱ.

Ապ բե ցո՛ դիս Տէր՝ զի նը ւա զեաց սուրբ . նը-
ւա զե ցան ճըչ մար տու թիւնք յոր դւոց ի մարդ-
կա նէ :

Ի նա նիր խօ սե ցաւ այր ընդ ըն կե բի իւ բում՝ .
չըր թամբք նեն դա ւո բօք սըր տէ ի սիրտ խօ սե-
ցաւ :

Սա տա կէ Տէր զա մե նայն շըր թու նըս նեն գա-
ւո բըս , եւ ըզ լե զուս մե ծա բա նըս :

Ոյք ա սա ցին ըզ լե զուս մեր մե ծըս ա բա-
ցուք , շըր թունք մեր առ մեզ են , եւ արդ մեր ո՞վ
է Տէր :

Վա սըն տա ուս պանաց աղքատին եւ հե ծու-
թեան տը նան կին այ ժըմ՝ յա բեսցց ա սէ Տէր
ե զից ըզ վըր կու թիւն իմ՝ եւ հա մար ճա կե ցայց
ի նո սա :

Բանք Տեա ոըն են բանք սուրբ , որ պէս զար ծաթ
ընտ բեալ եւ փոր ձեալ յերկ բէ , սըր բեալ եւ պար-
զեալ եօ թըն պա տիկ ի հո զոյ :

20203-60
2083
40

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ԳՐԱԴԱՐԱՆ

Գու Տէր՝ պա հե ցեր ըզ մեզ , եւ ապ ըե ցու ցեր
ըզ մեզ յազ դէ յայս մա նէ մին չեւ յա լի տեան :

Շուր ջա նա կի ամ բա ըիշտք շըր ջին . ըստ
բարձ րու թեան քում մե՛ ծըս ա րաս ցես դու զոր
դիա մարդ կան :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԲ.

Մին չեւ յե՞րբ Տէր՝ մո ոա նաս դիս իս սլառ . մին
չեւ յե՞րբ դար ձու ցա նես դէ ըե սըս քո յի նէն :

Մին չեւ յե՞րբ դը նեմ՝ ըզ խոր հուր զըս յան
ձըն իմ , եւ ցաւք սըր տի ի մոց զա լու րըս :

Մին չեւ ցե՞րբ բարձ րա նայ թըշ նա մին ի վե
րայ իմ . նա յեա՛ եւ լու՛ր ինձ Տէր Աստ ուած իմ :

Լ՛ոյս տուր Տէր՝ ա չայ ի մոց դի մի եր բէք նըն
ջե ցից ի մա՛հ :

Մի՛ ա սաս ցէ՛ թըշ նա մին թէ յաղ թե ցի նը մա,
կամ նե զիչք իմ՝ ցըն ծաս ցեն թէ ես սա սա նե
ցայց :

Ես յո զոր մու թիւ նըս քո Տէր՝ յու սա ցայ, ցըն
ծա ցաւ սիրտ իմ ի փըր կու թեան բում . օրհ նե
ցից ըզ Տէր՝ ըզ բա ըե բա բըդ իմ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԳ.

Ա սաց ա նըզ դա մըն ի սըր տի իւ բոււմ թէ ոչ գոյ Աստ ուած :

Ա պա կա նե ցան եւ պըզ ծե ցան յա նօ րէ նու թեան իւր եանց . եւ ոչ որ է որ առ նէ ըզ քաղցրու թիւն :

Տէր յերկնից նայե ցաւ յա մե նայն որ դիւ մարդ կան, տե սա նեւ թէ ի ցէ՞ որ ի մաս տուն որ խընդրի ցէ զԱստ ուած :

Ա մե նե քեան խո տո րե ցան ի մի ա սին եւ ան պի տա նա ցան :

Ոչ որ է որ առ նէ ըզ բա րի, եւ չէ՞ որ մին չեւ ի մի :

Որ պէս ոչ ծա նի ցեն ա մե նե քեան ոյք գործեն զա նօ րէ նու թիւն :

Ոյք ու տէ ին ըզ ժո ղո վուրդ իմ որ պէս կերա կուր հա ցի, եւ առ Տէր ոչ կար դա ցին :

Անդ եր կի ցեն զեր կիւղ ուր ոչ ի ցէ եր կիւղ . զի Տէր է յազ զըս ար դա ըոյ :

Ըզ խոր հուրդ աղ քա տին յա մօթ ա բա ըին, զի Տէր է յոյս նօ բա :

Ո՞ տա ցէ ի Սիօ նէ ըզ փոր կու թիւն Խա բա յեւի . ի դար ձու ցա նեւ Տեա ոըն ըզ դե բու թիւն ժո ղո վըր դեան իւ ըոյ ցըն ծաս ցէ Յա կոր եւ ուրախ ե զի ցի Խա բա յէլ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԴ .

Տէր՝ ո՞վ կայց ցէ ի խո բա նի քում կամ ո՞վ բը-
նա կես ցի ի լեա ոըն սուրբ քո :

Որ դը նայ ամբիժ, դոր ծէ զար դա բու թիւն,
խօ սի ըզ ճըջ մար տու թիւն ի սըր տի իւ բում :

Որ ոչ նեն դա լո բեայ լեզ ուաւ իւ բով, եւ չար
ըն կե բի իւ բում ոչ ա բար :

Նա խա տի նըս ի մեր ձա լո բայ նա ոչ առ նու .
ար հա մար հեալ է ա ոա ջի նո բա չա բա դոր ծըն :

Ձեր կիւ դա ծըս Տեա ոըն փա ոա տր առ նէ, որ
երդ նու ընդ ըն կե բի իւ բում եւ ոչ սը տէ :

Չար ծաթ իւր ի վար ձու ոչ տայ, եւ կա շա ոըս
ի վե բայ ի բա ւանց ոչ առ նու . որ զայս ա բաս ցէ՝
նա մի սա սա նես ցի յա լի տեան :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԵ .

Պա հեա՛ դիս Աստ ուած իմ՛ զի ես ի քեզ յու-
սա ցայ . ա սա ցի Տեա ոըն Տէր իմ ես դու, եւ բա-
բիբ իմ ինձ ի քէն են :

Սըր բոց բոց որք են յերկ բի քում, ըս քան չե-
լի ա բա բեր դա մե նայն կա մըս իմ ի նո սա :

Յա ձա խես ցի՛ն հի ւան դու թիւնք նո ցա . յեա
այ սո բիկ ա սրա վաղ վա զես ցի՛ն :

Ոչ ժո ղո վե ցայց ի ժո ղո վըս նո ցա յա ըեանց,
եւ ոչ յի շե ցից զան ուա նըս նո ցա ի շըր թու նըս
իմ :

Տէր՝ բա ժին ժա ոան գու թեան ի մոյ եւ բա ժա,
կի ի մոյ գու ես, որ այս ըէն դար ձու ցա նեա ըզ ժա,
ուան գու թիւն իմ յիս :

Վ ի ճա կըր ե լին ինձ ընդ ըն տի ըըս, եւ ժա ոան,
գու թիւն իմ հա ճոյ ե ղեւ ինձ :

Օրհ նե ցից ըզ տէր որ ի մաա տուն ա բար զիս,
մինչ ի գի շե բի եւ ըս խը բա տե ցին զիս ե բի կա,
մունք իմ :

Յա ոա ջա գոյն տե սա նէ ի ըզ տէր ա ոա ջի
իմ յա մե նայն ժամ, զի է ընդ աջ մէ իմ մէ զի մի
սա սա նե ցայց :

Վ ա սըն այ սո բիկ ու բախ ե ղեւ սիրտ իմ, եւ
ցըն ծա ցաւ լե գու իմ, եւ ըս եւ մար մին իմ բընա,
կես ցի յու սով :

Զի ոչ թող ցես զան ճըն իմ ի գը ժո խըս, եւ ոչ
տա ցես սրբ բոյ քում տե սանել զա սլա կանու թիւն:

Յու ցեր ինձ ըզ ճա նա սլար հըս քո կե նայ, լը-
ցու ցեր զիս ու բա խու թեամբ ե բե սաց քոյ ի
քաղց բու թե նէ վա յել չու թեան ա ջոյ քոյ մինչ
իս սլառ :

ՍԱՂՄՈՍ ԺԶ.

Լու՛ր տէր՝ ար դա բու թեան, եւ նա յեա՛ ի խըն-

դըր ուա ծըս իմ . ո՛ւն կըն՝ դիր ա զօ թից ի մոց, զի ոչ չըր թամբք նեն դաւո բօք :

Յե բե սաց քոց ի րա տունք ինձ ել ցեն, եւ աչք իմ տես ցեն զուղ զու թիւն : Փոր ձե ցեր ըզ սիրտ իմ, եւ քըն նե ցեր ի ի դի շե բի . լիոր ձե ցեր զիս, եւ ոչ գըր տաւ յիս ա նի րաւ տու թիւն :

Մի խօս սես ցի բե բան իմ ըզ գոր ծըս որդւ ւոց մարդ կան . վա սըն բա նից չըր թանց քոց ես պաւ հե ցից ըզ ճա նա սլար հըս խիս տըս .

Հաս տա տեա՛ ըզ շաւի դըս իմ ի ճա նա սլար հի քում, զի մի գայ թակ զես ցին գը նացք իմ :

Ես առ բեզ Տէր՝ կար դա ցի, լըւար ինձ Աստուած՝ խո նար հե ցո՛ւ առ իս զուն կըն քո և լու՛ր բաւ նից ի մոց :

Ըս բան չե լի ա րա բեր զո զոր մու թիւ նըս քո . ո լիըր կես զայ նո սիկ ոյք յու տո ցեալ են ի բեզ, յայն ցա նէ ոյք հա կա ոակ կան ա ջոյ քո :

Պա հեա՛ զիս որ սէս բիր ա կան, ընդ հո վանեաւ թե ւոց քոց ծած կես ցե՛ս զիս յե բե սաց ամ բաւ բըչ տաց, ոյք տաւ ուա սե ցու ցին զիս :

Թըչ նա միք զան ձըն իմ պա շա բե ցին, եւ ի ճար պըս իւր եանց ար գե լին, եւ բե բանք նո ցա խօսե ցան զամ բար տաւա նու թիւն :

Մեր ժե ցին զիս, եւ այ ժըմ՝ զար ձեալ պա տեւ ցան զի նեւ . ուչ ե զին խո նար հե ցու ցա նեւ զիս յեր կիր :

Հա մա բե ցան ինձ որ սէս ա ոխձ՝ զի սլատ բաս

տի յորս, եւ որ պէս կո ըիւն ա ուիւ ծու զի նըս տի
դա բա նեալ :

Արի Տէր՝ ժա մա նեա՛ նոցա, եւ խափա նեա՛ ըզ
նո սա . փըր կեա՛ զան ճըն իմ՝ յամ՝ բա ըըչ տաց ի
սը բոյ, եւ ի ձե ոաց թըչ նա մոյն :

Տէր՝ կո բո՛ ըզ նո սա յերկ ըէ, բա ժանեա՛ և խա-
փա նեա՛ ըզ նո սա ի կեա նըս իւր եանց :

Գաղտ նեօք քովք լը ցան ո բո վայնք նո ցա ,
յա գե ցան կե բակ բովք եւ թո ղին ըզմը նաց ուա-
ծըս տը դա յոյ իւր եանց :

Ես ար դա բու թեամբ ե բե վե ցայց ե բե սաց քոյ,
եւ յա գե ցայց յե բե լիլ փա ոաց քոյ :

ՍԱՂՄՈՍ 'ԺԷ

Սի բե ցից ըզքեզ Տէր՝ զօ բու թիւն իմ՝, Տէր՝ հաս-
տա տիչ իմ՝, ա պա վէն իմ՝ եւ փըր կիչ իմ՝ :

Աստ ուած՝ օդ նա կան իմ՝, եւ ես յու սամ ի նա-
ա պա վէն իմ՝, եղ ջիւր փըր կու թեան ի մոյ՝ ըն-
դու նե լի իմ է :

Օրհ նե լուլ կար դա ցից առ Տէր, եւ ի թըչ նա-
մեաց ի մոյ ապ բե ցայց :

Շուրջ ե ղեն զի նեւ եր կունք մա հու, եւ ուղխք
ա նօ բէ նու թեան իը ոռ վե ցու ցին ղիա :

Վիչաք դը ժո խոց պա շա բե ցին ղիա, եւ ժա մա-
նե ցին ինձ ո բո դայթք մա հու :

Ի նե զու թեան ի մում ես առ Տէր կար դա ցի,
եւ առ Աստ ուած իմ ա զա դա կե ցի :

Լը առ ինձ ի տա ճա բէ սըր բոյ իւր մէ ճայ նի ա,
զօ թից ի մոց, եւ ա զա զակ իմ ա ուա ջի նո բա
մըտ ցէ յա կան ջըս նո բա :

Խը ոռ վե ցաւ եւ զո զայ եր կիր, եւ հի մունք լե-
րանց սա սա նե ցան եւ խը ոռ վե ցան, զի բար կա-
ցաւ ի վե բայ նո ցա Աստ ուած :

Եւ ծուխ ի բար կու թե նէ նո բա, եւ հուր յե բե-
սաց նո բա բոր բո քե ցաւ, եւ փայ լա տա կուներ հա-
տան ի նը մա նէ :

Խո նար հե ցոյց զեր կի նըս և էջ . եւ մէգ ի ներ-
բոյ ո տից նո բա :

Եւ ի քը բով բէս եւ թը ուաւ, սը լա ցաւ նա ի
թե լըս հող մոց :

Եդ ըզ խաւ ւար ի ծած կոյթ իւր, և շուրջ ըզ նո-
վաւ են յար կըք իւր, եւ խաւ ւա բա յին ջուրք մին-
չեւ յամ պըս օ դոց :

Ի փայ լա տա կել նո բա ա ուա ջի նո ցա, ամպր ան-
ցու ցին ըզ կար կուտ եւ ըզ կայ ծա կու նըս հուր :

Ո բո տաց Տէր յերկ նից, և բարձ բեա լըն ետ ըզ
ճայն իւր ի կար կուտ, եւ ի կայ ծա կու նըս հուր :

Ա ուա քեաց ըզ նե տըս իւր, եւ ցըր ուեաց ըզ նո-
սա . յա ճա խեաց ըզ փայ լա տա կու նըս իւր, եւ
խը ոռ վե ցոյց ըզ նո սա :

Ե բե լե ցան աղ բերք ջուրց, և յայտ նե ցան հի-
մունք աշ խար հի :

Ի սաս տէ քու՛մ մէ տէր՝ եւ ի շքն ճեւ հոգ ւոյ
բար կու թեանքո՛ :

Ա ուա քեաց ի բար ճանց եւ ըն կա լաւ գիւ . ըն
կա լաւ գիւ ի ջուրց բազ մաց :

Փըր կեացէ գիւ տէր ի թըշ նա մեաց ի մոց հը գո
րաց, ե յա տե լեաց ի մոց գի հը գորք ե զեն քան գիւ :

Ժա մա նե ցին ինձ ա ւուրք չար չա բա նաց ի
մոց . ե զեւ տէր հը գո բիչ իմ՝, եւ ե հան գիւ յան
դո ըըր, եւ փըր կեաց գիւ տէր գի կա մե ցաւ գիւ :

Հա տուս ցէ՛ ինձ տէր ըստ ար դա բու թեան ի
մում . ըստ ամ բը ծու թեան ի մում հա տուս ցէ՛
ինձ :

Ես պա հե ցից ըզ ճա նա սլար հըս Տեա ոըն, եւ
ոչ ամ բա բըշ տե ցայց Աս տու ծոյ իմ մէ :

Ա մե նայն ի բա ւուրք նո բա ա ուա ջի իմ են, եւ
զար դա բու թիւն իւր ոչ ի բա ցեաց ա բար յի նէն :

Ե ղէց եւ ես ամ բիծ ընդ նը մա, եւ ըզ գու չա
ցայց յա նօ բէ նու թե նէ իմ մէ :

Հա տուս ցէ՛ ինձ տէր ըստ ար դա բու թեան ի
մում . ըստ սըր բու թեան ձե ուաց ի մոց ա ուա ջի
ա չաց ի մոց :

Ընդ սըր բոյն սուրք ե գի ցիս, ընդ ա ոըն ամ բը
ծի ամ բիծ ե գի ցիս, ընդ ընտ բեաւսըն ընտ բեալ
ե գի ցիս, եւ ըզ թիւր սըն կոր ծա նես ցես :

Դու ըզ ժողո լուր դըս խո նար հըս կե ցու ցա
նես, եւ զա չըս ամ բար տա ւա նից գու խո նար հե
ցու ցա նես :

Պոլ լու սաւոր առ նես ըզ ճը բագ իմ՝ տէր Աստու
ուած իմ՝ լոյս ա բա ինձ ի խաւա ըի :

Քեւ փըր կե ցայց ի փոր ձու թե նէ . առ տու
ծով ի մով ան ցից ընդ սլա ըիս պըս :

Աստ ուած իմ՝ ամ բիծ են ճա նա պարհը քո, եւ
բանք Տեա ուրն ընտ բեալ են, եւ ա պաւ վն ա մե
նե ցուն որք յու սան ի նա :

Վա սըն դի ո՞վ է Աստ ուած բաց ի Տեառ նէ, կամ
ո՞վ է Աստ ուած բաց յԱստու ծոյ մեր մէ :

Աստ ուած՝ որ ըզ գե ցու ցեր ինձ զօ բու թիւն,
եւ ե դեր յամ բը ծու թեան ըզ ճա նա պար հըս իմ :

Հաս տա տե ցեր զո տըս իմ՝ որ սէս զեղ ջեր ուի,
եւ ի վե բայ բար ճանց կա ցու ցեր զիս :

Ու սու ցեր ըզ ձե ոքս իմ ի պա տե բաղմ, եւ ա
բա բեր ըզ բա զուկ իմ՝ որ սէս զա դե դըն հաստ, եւ
ե տուր ինձ ըզ պաշտ պա նու թիւն փըր կու թեան
քո :

Աջ քո ըն կա լաւ դիս, եւ խը բատ քո կանդ նեաց
զիս իս պառ, եւ խը բատ քո ու սուս ցէ զիս :

Ընդ ար ձա կե ցեր ըզ գը նա ցըս իմ՝ ի ըս տո ըի
իմ մէ, եւ ոչ տը կա բա ցան շաւիղք իմ :

Հա լա ծե ցից ըզ թըշ նա միս իմ, եւ հա սից նո
ցա, ե ոչ դար ձայց ի նո ցա նէ մին չեւ ըս պա ու
ցից ըզ նո սա :

Նե դե ցից ըզ նո սա եւ այլ մի կա բաս ցեն կեալ
եւ ալն ցին ի ներ քոյ ո տից ի մոց :

Ըզ գե ցու ցեր ինձ ըզ զօ բու թիւն ի պա տե բաղ

մի . եւ ըզ յա բուլ ցեալ սըն ի վերայ իմ ներ քոյ իմ
ա բա բեր :

Ըզ թըշ նա միս իմ հա լա ծա կա նըս ա բա բեր,
եւ զա տե լիս իմ սա տա կե ցեր :

Ս, զա զա կե ցին, եւ ոչ որ էր որ փըր կէր ըզ նո
սա . կար դա ցին առ տէր, եւ ոչ լը ւաւ նո ցա :

Ման բե ցից ըզ նո սա որ պէս փո շի ա ուս ջի
հող մոյ, եւ որ պէս կաւ զը ուե հաց կո խե ցից ըզ
նո սա :

Փըր կես ցէ՛ դիս տէր ի հա կա ուս կու թե նէ ժո
ղո վըր դոյ, եւ կա ցուս ցէ՛ զիս զը լուխ հե թա նո
սաց :

Ժո զո վուրդ զոր ոչ զի տէ ի ծա ուս յեաց ինձ,
եւ ի լուր ա կան ջաց լը ւաւ ինձ :

Որ դիք օ տա բաց սը տե ցին ինձ . որ դիք օ տա
բաց մա շե ցան, եւ կա զա ցան ի շաւ զաց իւր եանց :

Կեն դա նի է տէր եւ օրհ նեալ է Ս, սո ուած, եւ
բար ճըր ե զի ցի Ս, սո ուած փըր կու թեան ի մոյ :

Ս, սո ուած է որ խընդ բէ ըզ վը բէժ իմ, եւ հը
նա զանդ առ նէ ըզ ժո զո վուր դըս ընդ ի նեւ :

Փըր կիչ իմ ի թըշ նա մեաց ի մոյ բար կա ցո
ղաց, յայն ցա նէ որք յա բուլ ցեալ են ի վե բայ իմ
բար ճըր ա բա բեր դիս, եւ յառ նէ ա նի բաւ է փըր
կե ցեր զիս :

Վ, ա սըն այ սո բիկ խոս տո վան ե դէց քեզ ի հե
թա նո սըս, եւ ան ուան քում սաղ մոս ա սա ցից :

Մեծ ա բա բեր ըզ փըր կու թիւն թա գաւտ բի նո

բա, առ նեւ ո զոր մու թիւն ընդ օ ծե լոյ նորա Քաւ
թի, եւ ընդ զաւա կի նորա ազ գէ մին չեւ յազգ :

— — — — —

Օրհնութիւն Մովսիսի և որդւոցն Իսրայելի :

Օրհնես ցուր ըզ տէր, զի փառօք է փառաւոր
բեալ :

Ըզ հեծեալ լըս եւ զէրի վա ըրս ընկէց ի ծով .
օղնա կան ընդու նե լի իմ տէր, եւ ե զեւ ինձ ի
փրկ կու թիւն :

Սա է իմ Սասու ուած, եւ փառաւոր առ նեմ ըզ
սա . Սասու ուած հօր ի մոյ՝ եւ բար ճըր աբա ըից ըզ
սա :

Տէր խոր տա կէ ըզ սպա տե բազ մու նըս, եւ տէր
է ա նուն նորա .

Չըն տի ըրս աբանց՝ եւ զըն տի ըրս ըս սպառա
զի նաց, ըզ կա ըրս եւ զէրի վա ըրս եւ զա մե նայն
զօ բու թիւ նըս Փաբաւ Ենի ընկէց ի ծով :

Ծով ծած կեաց ըզ նո սա, ընկ լան յանդուն զըս
խորոց իբրեւ ըզ վէ մըս :

Աջ քո տէր՝ փառաւոր բեալ է զօբու թեամբ իւ
բով, եւ աջ քո տէր՝ խոր տա կեաց ըզ թըչ նա միս
քո :

Եւ մեծու թեամբ փառաց քոյ մանրեցեր ըզ
հա կառաւոր զըս քո, առաքեցեր ըզ բար կու

Թիւն սըրտ մը տու թեան քո , եւ ե կեր ըզ նո սա
որ պէս զե դէ գըն :

Հոգ ւով զօ ըու թեան սըրտ մը տու թեան քո
պա տա ուե ցան ջուրք . դիզան, կա ցին որ պէս պա-
րիսպ.բա բեայ ջուրք ծո վուն , եւ պա զե ցան, դի-
զան ա լիք ջուր ցըն ի մէջ ծո վուն :

Ա սաց թըշ նա մին , ասէ հա լա ծե ցից, հա-
սից, հա ըից, բա ժա նե ցից զա ւա ըըն, եւ լը ցու-
ցից ի նո ցա նէ զան ճըն իմ :

Ի սո՛ւր իմ ար կից ըզ նո սա . տի բես ցէ՛ եւ
բարձ բաս ցի ի վե ըայ նո ցա աջ իմ :

Ա ոա քե ցեր ըզ հոզ մըն.քո, եւ ծած կեայ ըզ
նո սա ծով . ըն կըզ մե ցան, եւ ի ջին որ պէս կա-
պար ի ջու ըըս սաս տի կըս :

Ո՞ նը մա նի քեզ յԱստ ուա ծըս տէր՝ կամ ո՞վ
նը մա նի ցի քեզ վա ոա ւո բեա լըդ ի սուր բըս :

Ըս քան չե լի վա ոա ւոր եալ՝ որ առ նես ըզ
նը շա նըս եւ զար ուես տըս . ճը գե ցեր ըզ ձե ոըն
քո, եւ ե կուլ ըզ նո սա եր կիր :

Ա ոաջ նոր դե ցեր ար դա ըու թեամբ ժո զը-
վըր դեան քո այ սըմ՝ զոր եւ վըր կե ցեր :

Մը խի թա բե ցեր ըզ նո սա զօ ըու թեամբ քով
ի բա նա կե տըզ սըր բու թեան քո . լը ւան աղ-
գըք եւ բար կա ցան . եւ եր կունք կա լան ըզ բը-
նա կի չըս Փը դըշ տաց ւոց :

Յայն ժամ վու թա ցան դա տա ւորք Ե դով մայ
եւ իշ խանք Մո վա բաց ւոց :

Կա լաւ ըզ նո սա դո զու մըն , հա լե ցան ա մե ,
նայն բը նա կիչք Քա նա նայւոյ :

Անկ ցին ի վե բայ նո ցա ահ եւ դո զու մըն , եւ ի
զօ բու թե նէ բազ կի քո քա բաս ցին :

Մին չեւ անց ցէ ժո զո վուրդ քո տէր՝ մին չեւ
անց ցէ ժո զո վուրդ քո այս զոր ըս տա ցար :

Տար եալ տըն կես ցես ըզ նո սա ի լե բին ժառան ,
դու թեան քո , ի պատ բաս տու թիւն բը նա կու
թեան ժառան դու թեան քո :

Չոր ըս տա ցար ի ըս կըզ բա նէ տէր՝ ըս տա
ցար սըր բու թեամբ , զոր պատ բաս տե ցին ձեռք
քո տէր թա դաւոր՝ յաւի տեա նըս յաւի տե
նից . եւ եւա :

Չի ե մուտ Փա բաւօն կա ոօք եւ ե բի վա բօք
եւ ըն տիր ըս սրա ուս զի նօք ի մէջ ծո վուն :

Եւ է ած ի վե բայ նո ցա տէր ըզ ջու բըս ծո վուն ,
եւ որ զի քըն Իս բա յե լի գը նա ցին ընդ ցա մար
ի մէջ ծո վուն :

Քրիստոս է իմ Աստուած , եւ փառաւոր առնեմ
զսա . Աստուած հօր իմոյ՝ եւ բա՛րձր արարից զսա :

Մարդասէր տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի մօր
քոյ եւ կուսի , եւ վասն խաչի քոյ սպասուականի ըն
կա՛լ զաղաչանս մեր , եւ կեցո՛ւ զմեզ :

Քարոզ Երասնեալ և Իբրև. կանոնացն :

Վասն ի վերուստ խաղաղութեան եւ փրկութեան
անձանց մերոց զտէ՛ր աղաչեսցուք : Տէր՝ ողորմեա՛ :

Վասն լեւի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի՛ ա-
ղաչանաց մերոց, զտէ՛ր աղաչեսցուք :

Վասն քաւիչ եւ ներող լինելոյ Աստուծոյ ի վե-
րայ մեղաց մերոց, զտէ՛ր աղաչեսցուք :

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր զկա-
մայ եւ զակամայ, զտէ՛ր աղաչեսցուք :

Վասն զի մի ընդ խոտանան գտանիցիմք յաւուրն
պատասխանատուութեան, զտէ՛ր աղաչեսցուք :

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ եւ ու-
ղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զտէ՛ր աղաչես-
ցուք :

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ եւ սուրբ հաւա-
տոյս մերոց, զտէ՛ր աղաչեսցուք :

Զանձինս մեր եւ զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեա՛ց մեզ տէր Աստուած մեր՝ ըստ մեծի ու-
ղորմութեան քում . ասացո՛ւք ամենեքեան միաբա-
նութեամբ .

Երգ մանկանցն աղերասխաուն երբ արձակին ի դպրա-
սանէն յերկրոյեան Ժամուն :

Փառք բեզ Քրիստոս՝ որ հասուցեր,
ի ժամըս այս զանարժանս մեր :

Ոչ ըստ գործոցն զոր տեսեր,
Այլ գթութեամբդ ներեցեր :
Ըզխակութիւն մեր կըրթեցեր,
Եւ գթերութիւնս մեր լըցեր :
Ընդ մանկանցն զոր գըզուեցեր,
Աշակերտացն քոյ ցուցեր :
Սիրելեացն քոյ ծանուցեր,
Նոցին նըման լինիլ ասեր :
Նըման նոցա զմեզ ուսո՛ ,
Եւ իմաստիւք քոյին լըցո՛ :
Մանուկ մասացուք մըտօք ի լի,
Որ քոյն կամացն է հաճելի :
Շնորհիդ զմեզ տո՛ւն պատրաստեա,
Բընակելոյդ արժան արա :
Յանկարգութեանց զմեզ սրահեա՛ ,
Առ հոգեկանըն բորբոքեա՛ :
Վարժապետին մեր հոգեկան,
Համբերութիւն եւ երկար կեան :
Զի անդադար զմեզ վարժեացի,
Եւ զօգտակարն մեզ ուսուսցի :
Թարց ճանճրութեան միշտ կըրթեացի,
Եւ դթերութիւնըն մեր լըցցի :
Ըզհարկաւորսն հաւատոյ,
Որք են օգուտ մերոյս հոգւոյ :
Ընկերակցացըս միաբան,
Տո՛ւր մեզ շընորհ Աստուած եւ բան :
Զի օրհնեսցուք միաբերան,
Մինչեւ ի կէտ յետին կոչման :

Աղօթք տէրունական :

Հայր մեր որ յերկինս՝ սուրբ եղիցի անուն քո .
 Եկեսցէ՛ արքայութիւն քո . եղիցին կամք քո որպէս
 յերկինս եւ յերկրի : Զհաց մեր հանապազորդ տուր
 մեզ այսօր : Եւ թո՛ղ մեզ զպարտիս մեր որպէս եւ
 մեք թողումք մերոց պարտասլանաց : Եւ մի տանիր
 զմեզ ի փորձութիւն, այլ յիրկեա՛ զմեզ ի չարէ . զի
 քո է արքայութիւն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւի-
 տեանս . ամէն .

Արհեստ թուարանութեան տպեալ ի սուրբ Էջմիածին :

Տիեզերական աշխարհագրութիւն Արսենի կոստանդեայ՝ թարգմանեալ ի Ռուսէ ի Հայ :

Գծագրութիւն ընդհանուր սրտմութեան եկեղեցւոյ արարեալ Իննովկենտեայ վարդապետի՝ թարգմանեալ ի Ռուսէ ի Հայ :

Պատմութիւն Արայ թարգմանեալ ի Հայէ ի Ռուս :

Ընդարձակ Քրիստոնէական կրօնագիտութիւն՝ հեղինակութիւն :

Նկարազիր սրտմութեան Հայոց դաղղիերէն՝ հեղինակութիւն :

Ղեւնդ պատ. թարգմանեալ ի Հայէ ի Գաղղիերէն :

Եղիսաբէթ կամ թշուառ դերդաստան արտորեալ ի Սիրերիա :

Ուղեւորութիւն ի Սպիւրբերգ՝ թարգմանեալ ի Գաղղիականէ ի Հայ :

Ընդարձակ տեղագրութիւն Հայաստանի դաղղիերէն՝ հեղինակութիւն :

Պատասխանիւր ընդդէմ՝ Բողոքականաց՝ սրտմութիւն Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ

Երկոտասաներորդն

2397

2329